Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Звіт

3 лабораторної роботи №1 з дисципліни «Прикладні задачі машинного навчання» На тему:

«Введення в data science»

Виконали студенти	<u>ІП-24 Новиков Гліб Костянтинович</u> (шифр, прізвище, ім'я, по батькові)	<u>13.02.2024</u>
	<i>IK-21 Насібов Рафаель Сафадович</i> (шифр, прізвище, ім'я, по батькові)	
Перевірив	<u> </u>	

Лабораторна робота №1 «Введення в data science»

Мета:

Засвоїти основи роботи з даними, включаючи їх збір, аналіз та візуалізацію, а також використання бібліотеки Python для ефективної обробки та представлення даних.

Постановка задачі лабораторної роботи №1:

- 1. На сайті http://www.ukrstat.gov.ua/ оберати дані які для Вас ϵ цікавими, можна використати будь-який ресурс з відкритими даними, та завантажте дані.
- 2. Знайти математичне сподівання, медіану, моду, дисперсію, середньоквадратичне відхилення (поясніть їх зміст).
- 3. Візуалізувати завантажені дані за допомогою гістограми.
- 4. Для цих даних проробити всі дії з пункту колекції Series і DataFrame бібліотеки pandas.
- 5. Виконати первинну обробку даних
- 6. Прочитати набір даних катастрофи «Титаніка» Набір даних катастрофи «Титаніка» належить до числа найпопулярніших наборів даних машинного навчання і доступний в багатьох форматах, включаючи CSV: https://vincentarelbundock.github.io/Rdatasets/datasets.html.
- 7. Завантажити набір даних катастрофи «Титаніка» за URL адресою. Якщо у вас є URL-адресу, що представляє набір даних в форматі CSV, то ви можете завантажити його в DataFrame функцією read_csv припустимо, з GitHub.
- 8. Переглянути рядки набору даних катастрофи «Титаніка». Набір даних містить понад 1300 рядків, кожен рядок це інформація про одного пасажира. За даними «Вікіпедії», на борту було приблизно 1317 пасажирів, а 815 з них загинули. Для великих наборів даних при виведенні DataFrame показуються тільки перші 30 рядків, потім йде

три крапки «...» і останні 30 рядків.

Для економії місця перегляньте перші і останні п'ять рядків за допомогою методів head і tail колекції DataFrame. Обидва методи за замовчуванням повертають п'ять рядків, але число виведених рядків можна передати в аргументі.

9. Налаштувати назви стовпців

Назва першого стовпчика в наборі даних виглядає досить дивно ('Unnamed: 0'). Цю проблему можна вирішити налаштуванням імен стовпців.

Замініть 'Unnamed: 0' на 'name' і скоротіть 'passengerClass' до 'class'.

10. Провести простий аналіз даних: визначте наймолодшого пасажира, найстаршого, який був середній вік пасажирів та статистику по пасажирам які вижили. Відсортуйте всіх жінок з кают 1-го класу, знайдіть наймолодшу та найстаршу серед них, кількість вижевших. Зверніть увагу на розбіжності в значенні count (1046) і кількості рядків даних в наборі даних (1309 - при виклику tail індекс останнього рядка дорівнював 1308). Тільки 1046 рядків даних (значення count) містили значення age. Решта результатів були відсутні і були помічені NaN, як в рядку 1305. При виконанні обчислень бібліотека рапdas за замовчуванням ігнорує відсутні дані (NaN).

11. Побудувати гістограму віку пасажирів.

Візуалізація - хороший спосіб ближче познайомитися з даними. Pandas містить багато вбудованих засобів візуалізації, реалізованих на базі Matplotlib. Щоб використовувати їх, спочатку включіть підтримку Matplotlib в Іруthon.

Гістограма наочно показує розподіл числових даних за діапазоном значень. Метод hist колекції DataFrame автоматично аналізує дані кожного числового стовпця і будує відповідну гістограму. Щоб переглянути гістограми по кожному числовому стовпці даних, викличте hist для своєї колекції DataFrame.

Обрані дані

Обраними даними для лабораторної роботи були «Регіональні обсяги зовнішньої торгівлі товарами за січень—вересень 2023 року»:

Regional volumes of foreign trade in Goods, January-September 2023 ¹								
	Ек	спорт/ <i>Exports</i>	5	Імпорт/ <i>Imports</i>				
	тис.дол. США/ thsd. USD	y % до 9 місяців 2022/in % to January- September 2022	у % до загального обсягу/ % of the total volume	тис.дол. США/ thsd. USD	y % до 9 місяців 2022/in % to January- September 2022	y % до загального обсягу/ % of the total volume	Сальдо/ Balance	
Україна	27144776,9	82,2	100,0	46547149,3	119,2	100,0	#######	Ukraine
у тому числі								of which
Вінницька	1133651,2	104,5	4,2	672785,7	151,3	1,4	460865,5	Vinnytsya
Волинська	645737,7	81,9	2,4	1900030,1	132,4	4,1	-1254292,4	Volyn
Дніпропетровська	3610917,8	69,3	13,3	3386500,0	118,3	7,3	224417,8	Dnipropetrovsk
Донецька	175022,9	73,7	0,6	39227,8	32,9	0,1	135795,1	Donetsk
Житомирська	418267,6	80,2	1,5	904711,9	121,5	1,9	-486444,2	Zhytomyr
Закарпатська	1124405,6	73,0	4,1	1053379,2	83,5	2,3	71026,4	Zakarpattya
Запорізька	1057208,0	42,3	3,9	426065,2	41,9	0,9	631142,8	Zaporizhzhya
Івано– Франківська	474722,1	85,6	1,7	395948,9	82,8	0,9	78773,2	Ivano- Frankivsk
Київська	1325004,2	84,8	4,9	3397623,6	131,9	7,3	-2072619,4	Kyiv
Кіровоградська	612892,8	100,5	2,3	203150,4	113,2	0,4	409742,5	Kirovohrad
Луганська	141,2	1,7	0,0	1028,3	9,5	0,0	-887,1	Luhansk
Львівська	2003860,4	88,8	7,4	4302555,9	112,5	9,2	-2298695,5	Lviv
Миколаївська	766576,3	62,1	2,8	398592,0	64,1	0,9	367984,3	Mykolayiv
Одеська	1369283,8	91,9	5,0	1652727,6	107,9	3,6	-283443,8	Odesa
Полтавська	997829,9	66,1	3,7	631241,8	67,1	1,4	366588,1	Poltava
Рівненська	457773,4	82,8	1,7	573021,8	155,9	1,2	-115248,4	Rivne
Сумська	525873,0	104,5	1,9	404945,9	97,3	0,9	120927,1	Sumy
Тернопільська	555512,2	105,4	2,0	501334,0	138,7	1,1	54178,2	Ternopil
Харківська	573763,0	87,4	2,1	1101910,5	125,9	2,4	-528147,5	Kharkiv
Херсонська	114129,1	214,4	0,4	13988,8	46,2	0,0	100140,3	Kherson
Хмельницька	568266,1	106,3	2,1	490491,9	94,9	1,1	77774,2	Khmelnytskiy
Черкаська	913789,1	106,5	3,4	536814,4	128,0	1,2	376974,7	Cherkasy
Чернівецька	150856,9	72,8	0,6	367854,7	113,0	0,8	-216997,8	Chernivtsi
Чернігівська	592111,4	118,4	2,2	227151,6	106,7	0,5	364959,8	Chernihiv
м.Київ	6892657,6	92,2	25,4	20101776,8	132,3	43,2	-13209119,2	Kyiv city

¹ Дані наведено без урахування тимчасово окупованих російською федерацією територій та частини територій, на яких ведуться (велися) бойові дії/ ¹ Data exclude the territories which are temporarily occupied by the russian federation and part of territories where the military actions are/were conducted.

Примітка. В окремих випадках сума складових може не дорівнювати підсумку у зв'язку з округленням даних./**Note.** In some cases, the sum of the components may not be equal to the result due to rounding data.

Таблиця 1 – зміст xls-файлу «Регіональні обсяги зовнішньої торгівлі товарами за січень–вересень 2023 року»

² З урахуванням не розподілених за регіонами поставок газу природного./ ² Including natural gas supply undistributed among regions.

Код програми на мові Python

import-export.py

```
import pandas as pd
import statistics as s
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
import num4 as n4
from matplotlib.gridspec import GridSpec
import os
df=pd.read excel("stat.xls", skiprows=6, skipfooter=3)
saldo=df["Unnamed: 7"]
names saldo=df.iloc[:,[0,7]]
print('-----Сальдо по областям України за 2023 рік-----
----')
print(names saldo)
print('-----')
mean = saldo.mean()
print("mean", mean)
mode = saldo.mode()
print("mode", mode if mode.size < saldo.size else "no mode")</pre>
median = s.median(sorted(saldo))
print("median", median)
dysp = s.pvariance(saldo)
print("pvariance", dysp)
std = s.pstdev(saldo)
print("std", std)
#3
gs = GridSpec(1, 5)
fig = plt.figure(figsize=(10, 6))
def print this sheet (plot column num:int, column dict name:str,
column dict num:int, x label:str, label:str, multiplier=1.0):
    ax = fig.add subplot(gs[0, plot column num])
    cities data = df.iloc[:, [0, column dict num]]
    cities data hist = cities data.to dict('list')
    ys = cities data hist[column dict name]
    if multiplier != 1.0:
        temp = []
        for i in cities data hist[column dict name]:
           temp.append(i * multiplier)
        ys = temp
   ax.barh(cities data hist['y тому числі'], ys)
   ax.set yticklabels(cities data hist['y тому числі'], rotation=0)
   xticks = np.linspace(round(min(ys), 2), round(max(ys), 3), num=5)
   ax.set xticks(xticks)
   ax.set xticklabels(xticks, rotation=90)
   ax.set ylabel(x label)
   ax.set title(label)
   ax.grid(axis='x')
   return ax
# Сальдо - гістрограма
print this sheet(0,'Unnamed: 7',7,'Micтa','Сальдо, млрд. долл',10e-7)
# експорт - гістрограма
print this sheet(2, 'Unnamed: 1',1, 'Micтa', 'Експорт, млрд. долл',10e-7)
```

```
# Імпорт - гістрограма
print this sheet(4,'Unnamed: 4',4,'Micтa','Імпорт, млрд. долл',10e-7)
plt.show()
print('\n-----')
print('-----')
print('----\n')
n4.do_series(df)
df.index = [df["y тому числі"]]
df = df.iloc[:, 1:7]
print('\n----')
print('-----')
print('----\n')
n4.do_dataframe(df=df,num_of_cloumn=1,num_of_row_start=1,num_of_row_end=15)
                          num4.py
import pandas as pd
def do series(df:pd.DataFrame):
 print('-----Створення Series з індексами за замовчуванням----
-----')
  print(df.head())
  print('-----Звернення до елементів Series------
\n'
                        (Звернення до колонки)')
   print(df['y тому числі'].head())
  print('----- Обчислення описових статистик для Series-----
----')
  saldo = df["Unnamed: 7"]
  mean = saldo.mean()
  print("mean", mean)
  mode = saldo.mode()
  print("mode", mode if mode.size < saldo.size else "no mode")</pre>
  min = saldo.min()
  print("min", min)
  max = saldo.max()
  print("max", max)
  std = saldo.std()
  print("std", std)
  print('-----Створення колекції Series з нестандартними
індексами----')
   df.index = [df["y тому числі"]]
   df = pd.DataFrame(df.iloc[:, 1:])
   df.columns = ['експ. тис. дол.', 'експ. у % до 9 міс.', 'експ. у % до
sar.',
              'імп. тис. дол.', 'імп. у % до 9 міс.', 'імп. у % до заг.',
              'сальдо', 'region']
  print(df.head())
   print('-----')
   print('Тип даних: ',df.dtypes)
  print('\nПовернення базової колекції:\n',df.values,'\n\n\n')
```

```
do dataframe(df:pd.DataFrame, num of cloumn:int, num of row start:int, num of ro
w end:int):
   print('-----')
   print(df[f'Unnamed: {num of cloumn}'])
   df=df.rename(columns={'Unnamed: 1':'|у тому числі|',
                     'Unnamed: 2':'|експорт, тис USD|',
                    'Unnamed: 3':'|експорт у % до 2022|',
                    'Unnamed: 4':'|експорт у \% до загального|',
                    'Unnamed: 5':'|імпорт, тис USD|',
                    'Unnamed: 6':'|імпорт у % до 2022|',
                    'Unnamed: 7':'|імпорт % до загального|'})
   print('-----')
   print(df.iloc[num_of_row_start])
   print('-----')
   print(df.iloc[num of row start:num of row end])
   print('-----')
  print(df[df>=45])
  print('-----Звернення до конкретного осередку[4,5]-----
----')
  print(df.iat[4,5])
   print('-----')
   print(df.describe())
   ргіпт ('-----Траноспонування-----')
   print(df.T)
  print('-----Сортування рядків за індексами (спадання)-----
----')
  print(df.sort index(ascending=False))
  print('-----Сортування стовпців за індексами (спадання)----
  print(df.sort index(ascending=False,axis=1))
                           titanic.py
import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt
# 8
titanic =
pd.read csv('https://vincentarelbundock.github.io/Rdatasets/csv/carData/Titan
icSurvival.csv')
titanic.columns = ['name', 'survived', 'sex', 'age', 'class']
print('-----')
print(titanic)
youngest = titanic.loc[titanic['age'].idxmin()]
eldest = titanic.loc[titanic['age'].idxmax()]
average = titanic['age'].mean()
first class women = titanic[(titanic['sex'] == 'female') & (titanic['class']
== '1st')].sort values(by='name')
youngest fcw = first class_women.loc[first_class_women['age'].idxmin()]
eldest fcw = first class women.loc[first class women['age'].idxmax()]
count survived = first class women[first class women['survived'] ==
'yes'].shape[0]
print('-----youngest person-----')
print(youngest)
print('-----')
```

print(eldest)

Результат виконання програми

```
------Сальдо по областям України за 2023 рік-----
        у тому числі Unnamed: 7
Θ
          Вінницька 4.608655е+05
1
          Волинська -1.254292e+06
2
   Дніпропетровська 2.244178е+05
3
           Донецька 1.357951e+05
         Житомирська -4.864442e+05
4
        Закарпатська 7.102640e+04
5
          Запорізька 6.311428e+05
7
  Івано-Франківська 7.877320е+04
8
           Київська -2.072619е+06
9
      Кіровоградська 4.097425e+05
10
          Луганська -8.870604e+02
11
          Львівська -2.298696е+06
12
       Миколаївська 3.679843e+05
13
           Одеська -2.834438e+05
         Полтавська 3.665881e+05
15
         Рівненська -1.152484е+05
            Сумська 1.209271e+05
16
       Тернопільська 5.417822e+04
17
          Харківська -5.281475e+05
18
19
          Херсонська 1.001403e+05
20
         Хмельницька 7.777420e+04
           Черкаська 3.769747е+05
22
         Чернівецька -2.169978е+05
23
        Чернігівська 3.649598e+05
               м.Київ -1.320912e+07
-----Статистика по сальдо-----
mean -664984.2119012
mode no mode
median 77774.2
pvariance 7066897262119.849
std 2658363.6436950923
```

Рис. 1 – Вивід «очищених» даних із вхідного файлу та вивід статистичних даних по сальдо.

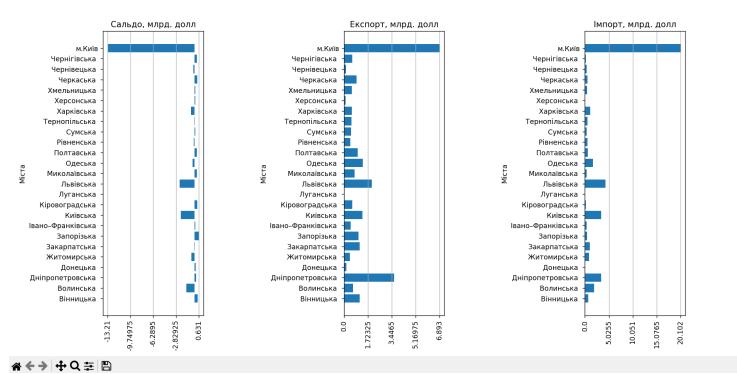

Рис. 2 – Гістограми по сальдо, експорту та імпорту

Далі слідує вивід для виконання 4 пункту завдання лабораторної роботи «Для цих даних проробити всі дії з пункту колекції Series і DataFrame бібліотеки pandas.»

```
-------Колекція Series------
-------Створення Series з індексами за замовчуванням-----------
      у тому числі Unnamed: 1 ...
                                    Unnamed: 7
                                                      of which
        Вінницька 1.133651e+06 ... 4.608655e+05
Θ
                                                     Vinnytsya
        Волинська 6.457377e+05 ... -1.254292e+06
1
                                                         Volyn
2 Дніпропетровська 3.610918e+06 ... 2.244178e+05 Dnipropetrovsk
         Донецька 1.750229e+05 ... 1.357951e+05
                                                      Donetsk
3
       Житомирська 4.182676e+05 ... -4.864442e+05
                                                      Zhytomyr
[5 rows x 9 columns]
------Звернення до елементів Series------
                  (Звернення до колонки)
0
          Вінницька
1
          Волинська
2 Дніпропетровська
           Донецька
        Житомирська
Name: у тому числі, dtype: object
               Рис. 3 – Series з індексами за замовчуванням
----- Обчислення описових статистик для Series------
mean -664984.2119012
mode no mode
min -13209119.18835
max 631142.76522
std 2713181.0324245184
-----Створення колекції Series з нестандартними індексами---------
               експ. тис. дол. ...
                                        region
у тому числі
                                    Vinnytsya
Вінницька
                1.133651e+06 ...
Волинська
                6.457377e+05 ...
                                        Volyn
Дніпропетровська
                3.610918e+06 ... Dnipropetrovsk
                 1.750229e+05 ...
                                      Donetsk
Донецька
Житомирська
                                    Zhytomyr
                4.182676e+05 ...
```

Рис. 4 – Статистика описових даних та нестандартні індекси

[5 rows x 8 columns]

```
-----Інші дії-----
Тип даних: експ. тис. дол.
                               float64
експ. у % до 9 міс.
                     float64
експ. у % до заг.
                     float64
імп. тис. дол.
                      float64
iмп. у % до 9 мic.
                     float64
                      float64
імп. у % до заг.
сальдо
                      float64
region
                      object
dtype: object
Повернення базової колекції:
 [[1133651.20004 104.5 4.17631429602384 672785.7 151.25 1.44538564355433
  460865.5 'Vinnytsya']
 [645737.71718 81.9 2.37886543907462 1900030.1 132.4 4.08194597670641
  -1254292.4 'Volyn']
 [3610917.81017 69.26 13.302440531839 3386500.0 118.26 7.27541891183632
  224417.8 'Dnipropetrovsk']
 [175022.92193 73.7 0.644775686703575 39227.80408 32.94
  0.0842754168084239 135795.11785 'Donetsk']
 [418267.64174 80.16 1.54087706315779 904711.9 121.53 1.9436456515193
  -486444.2 'Zhytomyr']
 [1124405.59622 73.04 4.14225395417665 1053379.19719 83.51
  2.26303697039649 71026.3990299999 'Zakarpattya']
[1857287 9587 42 31 3 89478121994596 426865 19348 41 94
) Sind Dun - Dahus := TODO - Droblems - Terminal - Deban Dackages - - Deb
```

Рис. 5 – інші дії з колекції Series

Колекція DataFrame					
Зері	нення до колонки				
у тому числі					
Вінницька	1.133651e+06				
Волинська	6.457377e+05				
Дніпропетровська	3.610918e+06				
Донецька	1.750229e+05				
Житомирська	4.182676e+05				
Закарпатська	1.124406e+06				
Запорізька	1.057208e+06				
Івано-Франківська	4.747221e+05				
Київська	1.325004e+06				
Кіровоградська	6.128928e+05				
Луганська	1.412289e+02				
Львівська	2.003860e+06				
Миколаївська	7.665763e+05				
Одеська	1.369284e+06				
Полтавська	9.978299e+05				
Рівненська	4.577734e+05				
Сумська	5.258730e+05				
Тернопільська	5.555122e+05				
Карківська	5.737630e+05				
Vencouctve	1 1/17010±05				

Рис. 6 – Робота з колекцією DataFrame

3в	ернення до сто	впців	
у тому числі	6.4	57377e+05	
експорт, тис USD	8.1	90000e+01	
експорт у % до 2022	2.3	78865e+00	
експорт у % до зага	льного 1.9	00030e+06	
імпорт, тис USD	1.3	24000e+02	
імпорт у % до 2022	4.0	81946e+00	
Name: (Волинська ,),	dtype: float6	4	
Bi	бір підмножини		
	у тому числі	імпорт у	% до 2022
у тому числі			
Волинська	6.457377e+05		4.081946
Дніпропетровська	3.610918e+06		7.275419
Донецька	1.750229e+05		0.084275
Житомирська	4.182676e+05		1.943646
Закарпатська	1.124406e+06		2.263037
Запорізька	1.057208e+06		0.915341
Івано-Франківська	4.747221e+05		0.850640
Київська	1.325004e+06		7.299314
Кіровоградська	6.128928e+05		0.436439
Луганська	1.412289e+02		0.002209
Львівська	2.003860e+06		9.243437
Миколаївська	7.665763e+05		0.856319

Рис. 7 – Звернення до стовпців та відбір підмножини

Логічне індексування						
	у тому числі		імпорт у % до 2022			
у тому числі						
Вінницька	1.133651e+06		NaN			
Волинська	6.457377e+05		NaN			
Дніпропетровська	3.610918e+06		NaN			
Донецька	1.750229e+05		NaN			
Житомирська	4.182676e+05		NaN			
Закарпатська	1.124406e+06		NaN			
Запорізька	1.057208e+06		NaN			
Івано-Франківська	4.747221e+05		NaN			
Київська	1.325004e+06		NaN			
Кіровоградська	6.128928e+05		NaN			
Луганська	1.412289e+02		NaN			
Львівська	2.003860e+06		NaN			
Миколаївська	7.665763e+05		NaN			
Одеська	1.369284e+06		NaN			
Полтавська	9.978299e+05		NaN			
Рівненська	4.577734e+05		NaN			
Сумська	5.258730e+05		NaN			
Тернопільська	5.555122e+05		NaN			
Харківська	5.737630e+05		NaN			
Херсонська	1.141291e+05		NaN			

Рис. 8 – Логічне індексування

```
------Звернення до конкретного осередку[4,5]------
1.9436456515193
-----Описова статистика-----
      |у тому числі| ... |імпорт у % до 2022|
                               25.000000
count 2.500000e+01 ...
      1.082410e+06 ...
mean
                                 3.754031
std
      1.414882e+06 ...
                                 8.566603
      1.412289e+02 ...
min
                                 0.002209
25%
      4.747221e+05 ...
                                 0.850640
     6.128928e+05 ...
50%
                                 1.153270
75%
      1.124406e+06 ...
                                 2.367299
max 6.892658e+06 ...
                         43.185839
[8 rows x 6 columns]
-----Траноспонування-----
у тому числі
                         Вінницька ...
               1.133651e+06 ... 6.892658e+06
1.045000e+02 ... 9.224000e+01
|у тому числі|
|експорт, тис USD|
|експорт у % до 2022| 4.176314e+00 ... 2.539221e+01
|експорт у % до загального| 6.727857e+05 ... 2.010178e+07
|iмпорт, тис USD| 1.512500e+02 ... 1.322500e+02
|iмпорт у % до 2022| 1.445386e+00 ... 4.318584e+01
```

Рис. 9 – Звернення до осередку, описова статистика та транспонування

	Contypauud nanyip aa iune	ксами (спадання)
	сортування рядків за інде у тому числі і	
у тому числі		мпорт у % до 2022]
у тому числі м.Київ	6.892658e+06	43.185839
		0.488004
Чернігівська		
Чернівецька	1.508569e+05	0.790283
Черкаська	9.137891e+05	1.153270
Хмельницька	5.682661e+05	1.053753
Херсонська	1.141291e+05	0.030053
Харківська	5.737630e+05	2.367299
Тернопільська	5.555122e+05	1.077046
Сумська	5.258730e+05	0.869970
Рівненська	4.577734e+05	1.231057
Полтавська	9.978299e+05	1.356133
Одеська	1.369284e+06	3.550651
Миколаївська	7.665763e+05	0.856319
Львівська	2.003860e+06	9.243437
Луганська	1.412289e+02	0.002209
Київська	1.325004e+06	7.299314
Кіровоградська	6.128928e+05	0.436439
Запорізька	1.057208e+06	0.915341
Закарпатська	1.124406e+06	2.263037
Житомирська	4.182676e+05	1.943646
-	Сортування стовпців за і	ндексами (спадання)
-		ндексами (спадання) експорт v % до 2022
-		ндексами (спадання) експорт у % до 2022
	імпорт, тис USD	
у тому числі	імпорт, тис USD	експорт у % до 2022
у тому числі Вінницька Волинська	iмпорт, тис USD 151.25 132.40	експорт у % до 2022 4.176314
у тому числі Вінницька Волинська Дніпропетровська	iмпорт, тис USD 151.25 132.40 118.26	експорт у % до 2022 4.176314 2.378865 13.302441
у тому числі Вінницька Волинська Дніпропетровська Донецька	iмпорт, тис USD 151.25 132.40 118.26 32.94	експорт у % до 2022 4.176314 2.378865 13.302441 0.644776
у тому числі Вінницька Волинська Дніпропетровська Донецька Житомирська	iмпорт, тис USD 151.25 132.40 118.26 32.94	експорт у % до 2022 4.176314 2.378865 13.302441 0.644776 1.540877
у тому числі Вінницька Волинська Дніпропетровська Донецька Житомирська Закарпатська	iмпорт, тис USD 151.25 132.40 118.26 32.94 121.53 83.51	експорт у % до 2022 4.176314 2.378865 13.302441 0.644776 1.540877 4.142254
у тому числі Вінницька Волинська Дніпропетровська Донецька Житомирська Закарпатська Запорізька	iмпорт, тис USD 151.25 132.40 118.26 32.94 121.53 83.51	експорт у % до 2022 4.176314 2.378865 13.302441 0.644776 1.540877 4.142254 3.894701
у тому числі Вінницька Волинська Дніпропетровська Донецька Житомирська Закарпатська Запорізька Івано-Франківська	iмпорт, тис USD 151.25 132.40 118.26 32.94 121.53 83.51 41.94	експорт у % до 2022 4.176314 2.378865 13.302441 0.644776 1.540877 4.142254 3.894701 1.748852
у тому числі Вінницька Волинська Дніпропетровська Донецька Житомирська Закарпатська Запорізька Івано-Франківська Київська	iмпорт, тис USD 151.25 132.40 118.26 32.94 121.53 83.51 41.94 82.77	експорт у % до 2022 4.176314 2.378865 13.302441 0.644776 1.540877 4.142254 3.894701 1.748852 4.881249
у тому числі Вінницька Волинська Дніпропетровська Донецька Житомирська Закарпатська Запорізька Івано-Франківська Київська	iмпорт, тис USD 151.25 132.40 118.26 32.94 121.53 83.51 41.94 82.77 131.87	експорт у % до 2022 4.176314 2.378865 13.302441 0.644776 1.540877 4.142254 3.894701 1.748852 4.881249 2.257866
у тому числі Вінницька Волинська Дніпропетровська Донецька Житомирська Закарпатська Запорізька Івано-Франківська Київська Кіровоградська	iмпорт, тис USD 151.25 132.40 118.26 32.94 121.53 83.51 41.94 82.77 131.87 113.16 9.47	експорт у % до 2022 4.176314 2.378865 13.302441 0.644776 1.540877 4.142254 3.894701 1.748852 4.881249 2.257866 0.000520
у тому числі Вінницька Волинська Дніпропетровська Донецька Житомирська Закарпатська Запорізька Івано-Франківська Київська Кіровоградська Луганська	iмпорт, тис USD 151.25 132.40 118.26 32.94 121.53 83.51 41.94 82.77 131.87 113.16 9.47 112.46	експорт у % до 2022 4.176314 2.378865 13.302441 0.644776 1.540877 4.142254 3.894701 1.748852 4.881249 2.257866 0.000520 7.382121
у тому числі Вінницька Волинська Дніпропетровська Донецька Житомирська Закарпатська Запорізька Івано-Франківська Київська Кіровоградська Луганська Львівська	iмпорт, тис USD 151.25 132.40 118.26 32.94 121.53 83.51 41.94 82.77 131.87 113.16 9.47 112.46	експорт у % до 2022 4.176314 2.378865 13.302441 0.644776 1.540877 4.142254 3.894701 1.748852 4.881249 2.257866 0.000520 7.382121 2.824029
у тому числі Вінницька Волинська Дніпропетровська Донецька Житомирська Закарпатська Запорізька Івано-Франківська Київська Кіровоградська Луганська Миколаївська	iмпорт, тис USD 151.25 132.40 118.26 32.94 121.53 83.51 41.94 82.77 131.87 113.16 9.47 112.46 64.08 107.90	експорт у % до 2022 4.176314 2.378865 13.302441 0.644776 1.540877 4.142254 3.894701 1.748852 4.881249 2.257866 0.000520 7.382121 2.824029 5.044373
у тому числі Вінницька Волинська Дніпропетровська Донецька Житомирська Закарпатська Запорізька Івано-Франківська Київська Кіровоградська Луганська Львівська Миколаївська Одеська	iмпорт, тис USD 151.25 132.40 118.26 32.94 121.53 83.51 41.94 82.77 131.87 113.16 9.47 112.46 64.08 107.90 67.14	експорт у % до 2022 4.176314 2.378865 13.302441 0.644776 1.540877 4.142254 3.894701 1.748852 4.881249 2.257866 0.000520 7.382121 2.824029 5.044373 3.675956
у тому числі Вінницька Волинська Дніпропетровська Донецька Житомирська Закарпатська Запорізька Івано-Франківська Київська Кіровоградська Луганська Львівська Миколаївська Одеська Рівненська	iмпорт, тис USD 151.25 132.40 118.26 32.94 121.53 83.51 41.94 82.77 131.87 113.16 9.47 112.46 64.08 107.90 67.14 155.85	експорт у % до 2022 4.176314 2.378865 13.302441 0.644776 1.540877 4.142254 3.894701 1.748852 4.881249 2.257866 0.000520 7.382121 2.824029 5.044373 3.675956 1.686414
у тому числі Вінницька Волинська Дніпропетровська Донецька Житомирська Закарпатська Запорізька Івано-Франківська Київська Кіровоградська Луганська Львівська Миколаївська Одеська Полтавська Рівненська	iмпорт, тис USD 151.25 132.40 118.26 32.94 121.53 83.51 41.94 82.77 131.87 113.16 9.47 112.46 64.08 107.90 67.14 155.85	експорт у % до 2022 4.176314 2.378865 13.302441 0.644776 1.540877 4.142254 3.894701 1.748852 4.881249 2.257866 0.000520 7.382121 2.824029 5.044373 3.675956 1.686414 1.937290
у тому числі Вінницька Волинська Дніпропетровська Донецька Житомирська Закарпатська Запорізька Івано-Франківська Київська Кіровоградська Луганська Львівська Миколаївська Одеська Рівненська	iмпорт, тис USD 151.25 132.40 118.26 32.94 121.53 83.51 41.94 82.77 131.87 113.16 9.47 112.46 64.08 107.90 67.14 155.85	експорт у % до 2022 4.176314 2.378865 13.302441 0.644776 1.540877 4.142254 3.894701 1.748852 4.881249 2.257866 0.000520 7.382121 2.824029 5.044373 3.675956 1.686414

Рис. 10 – Сортування рядків

Далі слідує результат виконання програми для даних катастрофи Титаніка.

	name	survived	sex	age	class		
0	Allen, Miss. Elisabeth Walton	yes	female	29.0000	1st		
1	Allison, Master. Hudson Trevor	yes	male	0.9167	1st		
2	Allison, Miss. Helen Loraine	no	female	2.0000	1st		
3	Allison, Mr. Hudson Joshua Crei	no	male	30.0000	1st		
4	Allison, Mrs. Hudson J C (Bessi	no	female	25.0000	1st		
1304	Zabour, Miss. Hileni	no	female	14.5000	3rd		
1305	Zabour, Miss. Thamine	no	female	NaN	3rd		
1306	Zakarian, Mr. Mapriededer	no	male	26.5000	3rd		
1307	Zakarian, Mr. Ortin	no	male	27.0000	3rd		
1308	Zimmerman, Mr. Leo	no	male	29.0000	3rd		

[1309 rows x 5 columns]

Рис. 11 – Зчитані дані

```
-----youngest person-----
                 Dean, Miss. Elizabeth Gladys M
      survived
                                         female
      sex
                                         0.1667
      age
      class
                                           3rd
      Name: 763, dtype: object
      -----eldest person-----
                  Barkworth, Mr. Algernon Henry W
      name
      survived
                                            yes
      sex
                                           male
                                           80.0
      age
      class
                                            1st
      Name: 14, dtype: object
      -----average age-----
      29.881134512434034
  -----women of 1st class-----
                              name survived
                                             sex age class
        Allen, Miss. Elisabeth Walton yes female 29.0 1st
  2
         Allison, Miss. Helen Loraine
                                      no female 2.0 1st
      Allison, Mrs. Hudson J C (Bessi
                                       no female 25.0 1st
  4
      Andrews, Miss. Kornelia Theodos yes female 63.0 1st
Appleton, Mrs. Edward Dale (Cha yes female 53.0 1st
                                       . . .
                                             ... ... ...
  311 Wick, Mrs. George Dennick (Mary
                                      yes female 45.0 1st
  314 Widener, Mrs. George Dunton (El yes female 50.0 1st
315 Willard, Miss. Constance yes female 21.0 1st
  319
           Wilson, Miss. Helen Alice
                                      yes female 31.0 1st
            Young, Miss. Marie Grice
                                       yes female 36.0 1st
  322
  [144 rows x 5 columns]
  -----youngest women of 1st class-----
            Allison, Miss. Helen Loraine
  name
  survived
  sex
                                female
  age
                                   2.0
  class
                                   1st
  Name: 2, dtype: object
-----eldest women of 1st class-----
         Cavendish, Mrs. Tyrell William
survived
                             female
sex
age
                               76.0
class
                               1st
Name: 61, dtype: object
-----quantity of survived women of 1st class-----
139
```

Рис. 12 – Проведення простого аналізу даних із умови завдання

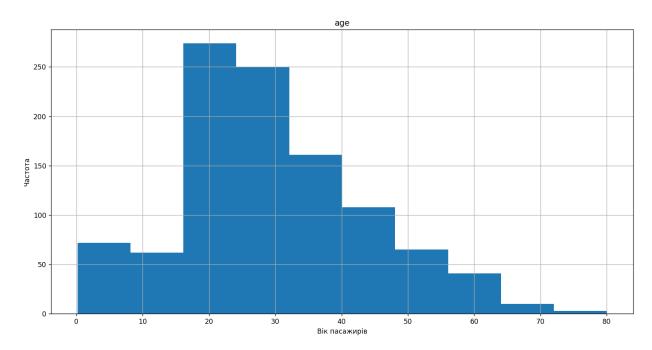

Рис. 13 – Побудована гістограма віку пасажирів

Висновок: У результаті виконання лабораторної роботи №1 «Введення в data science» було засвоєно основи роботи з даними, включаючи їх збір, аналіз та візуалізацію, а також використання бібліотеки Python для ефективної обробки та представлення даних.

Були обрані та завантажені дані про зовнішню торгівлю України за січень— вересень 2023 року та набір даних катастрофи «Титаніка».

Проведено аналіз обраних даних, зокрема розраховано основні статистичні показники, такі як математичне сподівання, медіана, мода, дисперсія, середньоквадратичне відхилення.

Було візуалізовано дані за допомогою гістограм.

Отже, лабораторна робота дозволила вивчити та практично застосувати основні концепції та інструменти data science на конкретних даних, що відкриває шлях для подальших досліджень та аналізу в цій області, і, найголовніше, відкриває шлях до машинного навчання.